

پاسخنامه تشریحی آزمون درس ۳ دین و زندگی پایه دهم

سوالات درس ۳ دین و زندگی ۱ پایه دهم

۱- قرآن کریم در مورد چه کسانی می‌فرماید: «لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

- ۱) ایمان آورندگان به خدا و روز قیامت و عاملان به عمل صالح
 - ۲) جهادکنندگان در راه خدا و انفاق کنندگان برای او
 - ۳) عاملان عمل صالح و انفاق کنندگان در راه خدا
 - ۴) ایمان آورندگان به خدا و رسولش و جهاد کنندگان در راه خدا
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۲- اضطراب از فنا و نابودی، گریبان‌گیر افرادی است که قدرت و این اضطراب، برخاسته از است.

- ۱) نجات خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی ندارند - میل به جاودانگی
 - ۲) نجات خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی ندارند - جهل به حقیقت مرگ
 - ۳) اندیشیدن به مرگ را ندارند و به آن بی‌توجه و از آن غافل‌اند - میل به جاودانگی
 - ۴) اندیشیدن به مرگ را ندارند و به آن بی‌توجه و از آن غافل‌اند - جهل به حقیقت مرگ
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا اضطراب از فنا و نابودی گریبان‌گیر افرادی است که قدرت نجات خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی ندارند و این اضطراب برخاسته از میل به جاودانگی است.

۳- نشانه‌ی انسان مؤمن هوشمند چیست و با توجه به این نکته کدام مفهوم استنباط می‌گردد؟

- ۱) فراوانی یاد مرگ - بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کند.
- ۲) فراوانی یاد مرگ - مرگ را پایان زندگی نمی‌داند و ایمان او روز به روز بیشتر می‌شود.
- ۳) میل به شهادت - مال خود را در راه خدا انفاق می‌کند.
- ۴) میل به شهادت - هر چه زودتر از گناهان توبه می‌کند.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. طبق فرمایش رسول خدا (ص) باهوش‌ترین مؤمنان کسانی هستند که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند. راه حل دیگر: فقط دقت در متن روایت کمک می‌کند که به تست‌های این چنینی پاسخ صحیح بدهیم.

نکته درسی: دائماً به یاد مرگ بودن نشانه‌ی هوشمندی انسان مؤمن است.

تشریح گزینه‌های نادرست: گزینه‌ی (۲) قسمت دوم گزینه صحیح نمی‌باشد. گزینه‌ی (۳) هر دو قسمت ناصحیح می‌باشد. گزینه‌ی (۴) هر دو قسمت غلط می‌باشد.

- ۴- نهراسیدن خداپرستان حقیقی از مرگ به این معناست که و این نهراسیدن از مرگ سبب می‌شود
- ۱) آرزوی مرگ می‌کنند- تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.
 - ۲) از خداوند عمر طولانی می‌خواهند- که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.
 - ۳) آرزوی مرگ می‌کنند - که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.
 - ۴) از خداوند عمر طولانی می‌خواهند- تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. عدم ترس خداپرستان از مرگ بدین معنا نیست که آنان آرزوی مرگ می‌کنند، بلکه آنان از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بهشت نائل شوند. از طرف دیگر، همین عامل (نهراسیدن از مرگ) سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی بالای آن برسد.

- ۵- نجات از بن بست‌های کور زندگی و باز شدن دریچه‌های امید به سوی انسان سرگردان در گروی قبول مرگ به عنوان می‌باشد.

- ۱) غروبی که طلوع درخشان‌تر را به دنبال دارد.
- ۲) طلوعی که غروب پر ستاره را به دنبال دارد.
- ۳) انتقالی که از ضرورت‌های تکوین است.
- ۴) واقعیتی تخلّف‌ناپذیر که از آن گریزی نیست.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. از پیامدهای مهم نگرش دوم نسبت به مرگ، (پیروان ادیان الهی مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌دانند بلکه آن را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد. مرگ تولدی است که آدمی را از یک هستی (دنیا) به هستی بالاتری (آخرت) منتقل می‌کند.) بیرون آمدن زندگی از بن بست و باز شدن پنجره‌ی امید و روشنایی به روی انسان و ایجاد شور و نشاط و انگیزه‌ی فعالیت و کار در زندگی است.

- ۶- بی‌ارزش جلوه کردن زندگی چند روزه و موقت دنیا از لوازم و است.

- ۱) هدف قرار دادن دنیا - تحقق آرزوها در رستاخیز
- ۲) میل به جاودانگی - مرگ را پایان کار دانستن
- ۳) هدف قرار دادن دنیا - مرگ را پایان کار دانستن
- ۴) میل به جاودانگی - تحقق آرزوها در رستاخیز

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. انسانی که «میل به جاودانگی» وجودش را فرا گرفته، وقتی به چنین نگرشی می‌رسد، همین زندگی چند روزه نیز برایش بی‌ارزش می‌شود. در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار شده، شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهد، از دیگران کناره می‌گیرد و به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شود. این انسان مرگ را پایان کار خود دانسته و روز به روز سرگردان‌تر و مایوس‌تر می‌شود.

- ۷- مژده‌ی «لا خوف علیهم و لا هم یحزنون» بهره‌ی افرادی است که:

- ۱) ایمان و معرفت خداوند و انجام عمل نیک را با هم دارند.
- ۲) غروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان‌تر برای روح انسان.
- ۳) خود را به لباس تقوی که بهترین لباس است، آراسته‌اند.
- ۴) خلوص در راه خدا را بهترین ذخیره‌ی زندگی خود قرار می‌دهند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. پیروان ادیان الهی مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌دانند بلکه آن را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد مرگ تولدی است که آدمی را از یک هستی (دنیا) به هستی بالاتری (آخرت) منتقل می‌کند و پیامد آن مژده «لا خوف علیهم و لا هم یحزنون» است.

۸- «ناگوار نبودن مرگ» در دیدگاه الهیون بدان جهت است که:

- ۱) مرگ را وسیله‌ای برای نجات از زندگی و هم‌زیستی با ظالمان می‌دانند.
 - ۲) ناگواری مرگ، معلول بر دوش داشتن بار سنگین گناهان است و الهیون مصون از آن‌اند.
 - ۳) خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، به آن دل نمی‌سپارند.
 - ۴) ناگواری مرگ، عامل نومی‌دی از خدا و پوچ‌اندیشی نسبت به آفرینش می‌شود که با توحید سازگار نیست.
- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا ناگوار نبودن مرگ در دیدگاه الهیون بدان جهت است که خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند ولی دل به آن نمی‌سپارند.

۹- «الهیون» که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند و آن را تولدی برای انتقال از مرحله‌ای به مرحله‌ی دیگر می‌دانند، از خداوند، عمر طولانی طلب می‌کنند تا:

- ۱) با تلاش بیشتر در راه خدا و خدمت به انسان، اندوخته‌ی کامل‌تری به دست آورند.
 - ۲) کفهی متعادل دنیا و آخرت را در هم سنگ جلوه دادن آن دو به منصفی ظهور برسانند.
 - ۳) به دنیا پرستان بفهمانند که اعتقاد به عالم پس از مرگ، منافات با دل سپردن به دنیا ندارد.
 - ۴) راه نیک بختی را برای آیندگان، هموار کنند و اثبات کنند که عبادت به جز خدمت خلق نیست.
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا الهیون که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند و آن را تولدی برای انتقال از مرحله‌ای به مرحله‌ی دیگر می‌دانند از خداوند، عمر طولانی طلب می‌کنند تا با تلاش بیش‌تر در راه خدا و خدمت به انسان، اندوخته‌ی کامل‌تری به دست آورند و به درجات برتر بهشت نائل شدند.

۱۰- ناگوار ندانستن مرگ معلول است و بازتاب نگرش الهی درباره‌ی مرگ است.

- ۱) زیبا ندانستن دنیا - ایجاد شور و نشاط و انگیزه‌ی فعالیت و کار در زندگی
 - ۲) آمادگی برای فداکاری - بیرون آمدن زندگی از بن بست
 - ۳) نهراسیدن از مرگ - داشتن انرژی فوق‌العاده و همت خستگی ناپذیر
 - ۴) دل به دنیا نسپردن - باز شدن پنجره‌ی امید و روشنایی به روی انسان
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۱- اضطراب از فنا و نابودی معلول درباره‌ی مرگ است و بازتاب این نگرش است و انسانی که وجودش را فرا گرفته همین زندگی چند روزه نیز برایش بی‌ارزش می‌شود.

- ۱) انکار معاد - قرار گرفتن در بن‌بست - یأس و ناامیدی
 - ۲) نگرش اول - غفلت از خدا و آخرت - یأس و ناامیدی
 - ۳) نگرش اول - غفلت از خدا و آخرت - میل به جاودانگی
 - ۴) انکار معاد - قرار گرفتن در بن‌بست - میل به جاودانگی
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

- ۱۲- اولین پیامد نگرش اعتقاد به معاد است و قرآن کریم در توصیف این گونه افراد می فرماید:
- (۱) نهراسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در راه خدا- (الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ءَإِنَّمَا سُلْطَانُهُ ...)
 - (۲) نهراسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در راه خدا- (مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ ...)
 - (۳) بیرون آمدن از بن بست ناامیدی- (الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ءَإِنَّمَا سُلْطَانُهُ ...)
 - (۴) بیرون آمدن از بن بست ناامیدی- (مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ ...)

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. اولین پیامد نگرش الهی نسبت به مرگ، بیرون آمدن زندگی از بن بست و باز شدن پنجره ی امید و روشنایی به روی انسان و ایجاد شور و نشاط و انگیزه ی فعالیت و کار در زندگی است. قرآن کریم در این باره می فرماید: «مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، هر که به خداوند و روز آخرت ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد پس نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می شوند.»

۱۳- کدام عبارت درست نمی باشد؟

- (۱) برای نابودی و فنا خلق نشده اید بلکه برای بقا آفریده شده اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر می روید.
 - (۲) مرگ پلی است که شما را از ساحل سختی ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت های پهناور و نعمت های جاوید عبور می دهد.
 - (۳) گرامی ترین افراد آنانند که فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.
 - (۴) من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی بینم.
- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. این گزینه توصیف باهوش ترین افراد است نه گرامی ترین افراد.

- ۱۴- نهراسیدن خداپرستان حقیقی از مرگ به این معناست که و این نهراسیدن از مرگ سبب می شود
- (۱) آرزوی مرگ می کنند - تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان ها با اندوخته ای کامل تر خدا را ملاقات کنند.
 - (۲) از خداوند عمر طولانی می خواهند - که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود و شجاعت به مرحله ی عالی آن برسد.
 - (۳) آرزوی مرگ می کنند - که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود و شجاعت به مرحله ی عالی آن برسد.
 - (۴) از خداوند عمر طولانی می خواهند - تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان ها با اندوخته ای کامل تر خدا را ملاقات کنند.
- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۵- کدام آیه ی کریمه بیان گر پیامدهای نگرش دوم در مورد مرگ است؟

- (۱) «...فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»
 - (۲) «... و رضوا بالحیة الدنیا و اطمانوا بها»
 - (۳) «... و هم یحسبون انهم یحسنون صنعا»
 - (۴) «... فلا خوف تقیم لهم یوم القیامة و زنا»
- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است.

۱۶- راه نیافتن ترس در انسان و اندوهگین نشدن او براساس آیات قرآن کریم، معلول کدام یک است؟

- (۱) شدت تقوی و بینش عمیق
 - (۲) ایمان به خدا و روز حساب و انجام عمل صالح
 - (۳) اخلاص در عمل و تبعیت از پیامبر (ص)
 - (۴) اعتقاد به روز حساب و نهراسیدن از مرگ
- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۷- سرگرم کردن خود به هر کاری تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند فراموش کنند واکنش گروهی است که و لذت از کار و خدمت به خلق خدا ناشی از است.

- ۱) راه غفلت از مرگ را پیش گرفته‌اند - نه‌راسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در راه خدا
 - ۲) راه غفلت از مرگ را پیش گرفته‌اند - بیرون آمدن زندگی از بن‌بست و باز شدن پنجره‌ی امید به روی انسان
 - ۳) به یأس و ناامیدی دچار شده‌اند - بیرون آمدن زندگی از بن‌بست و باز شدن پنجره‌ی امید به روی انسان
 - ۴) به یأس و ناامیدی دچار شده‌اند - نه‌راسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در راه خدا
- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۸- آسان‌تر شدن دفاع از حق مظلوم، مولود است و نیل به درجات برتر بهشت معلول است.

- ۱) فداکاری در راه خدا - به استقبال شهادت رفتن
- ۲) ملاقات خدا با اندوخته‌ی کامل - نه‌راسیدن از مرگ
- ۳) ناگوار ندانستن مرگ - دوری نکردن از مرگ
- ۴) نه‌راسیدن از مرگ - ملاقات خدا با اندوخته‌ی کامل

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۹- باهوش‌ترین مؤمنان از دیدگاه پیامبر اکرم (ص) هستند و اولین پیامد دیدگاه الهیون در رابطه با مرگ است.

- ۱) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند. - نه‌راسیدن از مرگ
 - ۲) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند. - بیرون آمدن زندگی از بن‌بست
 - ۳) آنان که ایمان و عمل صالح را توأمان دارند. - بیرون آمدن زندگی از بن‌بست
 - ۴) آنان که ایمان و عمل صالح را توأمان دارند. - نه‌راسیدن از مرگ
- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۲۰- در دیدگاه الهی، در دنیا زندگی کردن و زیبا زیستن و دل نسرپدن به آن، طریق است و آسان شدن دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا، برخاسته از است.

- ۱) خداپرستان حقیقی - نه‌راسیدن از مرگ
 - ۲) خداپرستان حقیقی - بی‌اشتیاقی به زندگی پست دنیایی
 - ۳) باهوش‌ترین مؤمنان - نه‌راسیدن از مرگ
 - ۴) باهوش‌ترین مؤمنان - بی‌اشتیاقی به زندگی پست دنیایی
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌پرستند. نه‌راسیدن آنان از مرگ، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.

۲۱- با توجه به آیه شریفه‌ی «ما هذه الحیة الدنيا ...» زندگی دنیا بدون آخرت خواهد بود و پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند با هوش‌ترین مؤمنان کسانی هستند که

- ۱) لهو و لعب - فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- ۲) تلاش بیهوده - فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- ۳) لهو و لعب - مرگ را پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک هستی به هستی دیگر منتقل می‌کند.
- ۴) تلاش بیهوده - مرگ را پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک هستی به هستی دیگر منتقل می‌کند.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. قرآن کریم در آیه‌ی ۶۴ سوره‌ی عنکبوت می‌فرماید: «ما هذه الحیة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار الاخرة لهی الحیوان لو كانوا یعلمون» و از پیامبر گرامی اسلام (ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ ایشان فرمودند: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

۲۲- اضطراب از فنا و نابودی در برابر مرگ، مخصوص افرادی است که مرگ را پایان زندگی می‌دانند و می‌کوشند
 و باز شدن دریچه‌های امید به سوی انسان سرگردان در گرو قبولی مرگ به عنوان
 (۱) تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند فراموش کنند - واقعیتی تخلف‌ناپذیر که از آن گریزی نیست.
 (۲) تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند فراموش کنند - غروبی که طلوعی درخشان‌تر را به دنبال دارد.
 (۳) که نسبت به آن هیچ اندیشه‌ای نداشته باشند - غروبی که طلوعی درخشان‌تر را به دنبال دارد.
 (۴) که نسبت به آن هیچ اندیشه‌ای نداشته باشند - واقعیتی تخلف‌ناپذیر که از آن گریزی نیست.
 گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. از پیامدهای مهم این نگرش برای انسان که گرایش به جاودانگی دارد، این است که همین زندگی چند روزه نیز برایش بی‌ارزش می‌شود، در نتیجه به یاس و ناامیدی دچار شده، شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهد. پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌پندارند بلکه آن را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد.

۲۳- با توجه به آیه‌ی «لاخوف علیهم و لاهم یحزنون» در جهان دیگر، کسانی از عاقبت زندگی خود حزن و ترسی ندارند که
 (۱) با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشا هستند.
 (۲) خلوص در راه خدا را بهترین ذخیره‌ی زندگی خود قرار می‌دهند.
 (۳) ایمان به خداوند و روز جزا و انجام عمل نیک را با هم دارند.
 (۴) خود را به لباس تقوی که بهترین لباس است آراسته‌اند.
 گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم می‌فرماید: «من آمن بالله و الیوم الاخرة و عمل صالحاً فلاخوف علیهم و لاهم یحزنون» در جهان دیگر، کسانی از عاقبت زندگی خود خوف و ترسی ندارند که ایمان به خداوند و روز جزا و انجام عمل نیک را با هم دارند.

۲۴-، گرایش درونی است که انسان را به بی‌توجهی به مرگ یا ترس و و اضطراب از مرگ می‌کشاند و پیامبر گرامی اسلام (ص) در مورد مرگ فرمودند:
 (۱) ترس از نابودی - آدمی در همان حال که از مرگ می‌گریزد، آن را ملاقات می‌کند. دوران زندگی میدان از دست دادن جان است.
 (۲) میل به جاودانگی - آدمی در همان حال که از مرگ می‌گریزد، آن را ملاقات می‌کند. دوران زندگی میدان از دست دادن جان است.
 (۳) میل به جاودانگی - برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.
 (۴) ترس از نابودی - برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.
 گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. میل به جاودانگی گرایش درونی است که انسان را به بی‌توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از مرگ می‌کشاند و یا این که اثر دیگر این نگرش، نهراسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در راه خداست و پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند: برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.

۲۵- هر گاه بخواهیم با تکیه بر وحی الهی، تعریفی برای دنیا ارائه دهیم، پیام کدام آیه وافی به این مقصود است؟
(۱) (الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا)

(۲) (و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحيوان لو كانوا يعلمون)

(۳) (ان الذين لا يرجون لقاءنا و رضوا بالحياة الدنيا و اطمانوا بها.... اولئك ماواهم النار بما كانوا يكسبون)

(۴) (وقالو ما هی الا حیاتنا الدنيا و نحیا و ما یهلكنا الا الدهر...)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا هر گاه بخواهیم با تکیه بر وحی الهی، تعریفی برای دنیا ارائه دهیم پیام آیه‌ی شریفه‌ی «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحيوان لو كانوا يعلمون» وافی به این مقصود است. در حقیقت خداوند در این آیه‌ی شریفه دنیا را بازپچه‌ای بیش نمی‌داند ولی زندگی راستین مربوط به آخرت می‌باشد. البته برای کسانی که به این واقعیت آگاه باشند.

۲۶- این بیان هدایت بخش پیامبر گرامی اسلام (ص) که فرموده‌اند: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.» با پیام کدام آیه‌ی شریفه تناسب مفهومی دارد؟

(۱) «الذین تتوفاهم الملائكة طیبین یقولون سلام علیکم ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون»

(۲) «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»

(۳) «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحيوان»

(۴) «ان الذین لا یرجون لقاءنا و رضوا بالحياة الدنیا و اطمانوا بها»

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا این بیان هدایت‌بخش پیامبر گرامی اسلام (ص) که فرموده‌اند: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.» با پیام آیه‌ی شریفه‌ی «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحيوان».

۲۷- توهم چیره شدن بر اضطراب ناشی از فکر نابودی، گریبانگیر افرادی است که قدرت و این اضطراب برخاسته از می‌باشد.

(۱) اندیشیدن به مرگ را ندارند و به آن بی‌توجه و از آن غافل‌اند - میل به بی‌نهایت‌طلبی

(۲) اندیشیدن به مرگ را ندارند و به آن بی‌توجه و از آن غافل‌اند - میل به جاودانگی

(۳) نجات خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی ندارند - میل به جاودانگی

(۴) نجات خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی ندارند - میل به بی‌نهایت‌طلبی

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۲۸- مطابق فرمایش امام حسین (ع): «انی لا اری الموت ...» آن‌گاه که حیات این دنیا و زندگی در کنار چیزی

جز نباشد، فداکاری در راه خداوند ضرورت می‌یابد و تعبیر وی از مرگ، می‌باشد.

(۱) ستمگران - ننگ و خواری - سعادت

(۲) کافران - ننگ و خواری - رستگاری

(۳) ستمگران - رنج و عذاب - سعادت

(۴) کافران - رنج و عذاب - رستگاری

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. سخن امام حسین (ع): «انی لا اری الموت الا سعادةً و الحیاة مع الظالمین الا برماً: من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.»

۲۹- کدامیک از گزینه‌های زیر درباره‌ی دیدگاه الهی نسبت به مرگ، صحیح نیست؟

- ۱) پیروان ادیان الهی مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌دانند بلکه آن‌را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد.
- ۲) خداپرستان حقیقی ترسی از مرگ ندارند و در آرزوی آن به سر می‌برند تا هر چه زودتر به ملاقات معبود حقیقی خود برسند.
- ۳) اولین پیامد این نگرش بیرون آمدن زندگی از بن‌بست و باز شدن پنجره‌ی امید و روشنایی به روی انسان است.
- ۴) پیروان این دیدگاه آن‌گاه که حیات دنیایی چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری در راه خدا ضروری شود به استقبال شهادت می‌روند.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌سپرند. از این‌رو، مرگ را ناگوار نمی‌دانند. آنان معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که با کوله‌باری از گناه با آن مواجه می‌شوند. نرسیدن خداپرستان از مرگ به این معنا نیست که آرزوی مرگ می‌کنند، بلکه آنان از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.

۳۰- چه کسانی می‌کوشند درباره‌ی مرگ نیندیشند و نسبت به آن بی‌توجه و غافل باشند؟

- ۱) آن‌هایی که مرگ را پایان حیات می‌دانند.
- ۲) کسانی که مشغله‌ی زیادی دارند.
- ۳) دوستداران دنیا
- ۴) گناهکاران

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. آن‌هایی که مرگ را پایان حیات می‌دانند، می‌کوشند درباره‌ی مرگ نیندیشند و نسبت بدان بی‌توجه و غافل باشند.

۳۱- نجات از بن‌بست‌های کور زندگی و باز شدن دریچه‌های امید به سوی انسان سرگردان درگروی قبول مرگ به عنوان می‌باشد.

- ۱) طلوعی که غروب پرستاره را به دنبال دارد.
- ۲) غروبی که طلوع درخشان‌تر را به دنبال دارد.
- ۳) انتقالی که از ضرورت‌های تکوین است.
- ۴) واقعیتهایی که از آن‌ها ناپذیر است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. پیروان ادیان الهی مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌دانند بلکه آن را غروبی که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد، می‌دانند. مرگ تولدی است که آدمی را از یک هستی (دنیا) به هستی بالاتری (آخرت) منتقل می‌کند و اولین پیامد این نگرش، بیرون آمدن زندگی از بن‌بست و باز شدن پنجره‌ی امید و روشنایی به روی انسان و ایجاد شور و نشاط و انگیزه‌ی فعالیت و کار در زندگی است.

۳۲- کدام میل درونی صاحبان دیدگاه اول را یعنی آنان که مرگ را پایان زندگی می‌دانند به بی‌توجهی یا ترس و اضطراب از مرگ می‌کشاند؟

- ۱) میل به انجام گناه
- ۲) میل به کمالات بی‌نهایت
- ۳) میل به خلود و جاودانگی
- ۴) میل به خوش‌گذرانی و نشاط دائمی در زندگی

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. درس پنجم، صفحه‌ی ۵۹

۳۳- جمع دو امر به ظاهر متضاد «عدم ترس از مرگ» و «درخواست عمر طولانی از خدا» با کدام گزینه مرتبط است؟

- ۱) این دو امر پیامد نگرش اول یا همان نگرش مادی به مرگ است.
- ۲) این دو امر نتیجه‌ی غرق در لذت شدن و آرامش دروغین دنیوی است.
- ۳) این دو امر پیامد نگرش الهی به مرگ است که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند.
- ۴) این دو امر پیامد نگرش کسانی است که نمی‌توانند خود را از اندیشه‌ی مرگ برهانند و به آخرت ایمان ندارند.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. درس پنجم

۳۴- در انسان سبب می‌شود کسانانی که دارای نگرش اول نسبت به مرگ (مرگ پایان زندگی) هستند، دچار اضطراب از فنا و نابودی می‌شوند و از طرفی بیان‌گر است.

- ۱) میل به جاودانگی - امکان معاد جسمانی
 - ۲) میل به حقیقت مرگ - امکان معاد جسمانی
 - ۳) میل به حقیقت مرگ - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
 - ۴) میل به جاودانگی - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۳۵- چه عاملی سبب می‌شود دفاع از حقّ مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و این موضوع با کدام عبارت شریفه تناسب دارد؟

- ۱) اعتقاد به بی‌ارزشی زندگی - من امن بالله و اليوم الآخر
 - ۲) اعتقاد به بی‌ارزشی دنیا - انی لا اری الموت الا سعادةً
 - ۳) نهراسیدن از مرگ - من امن بالله و اليوم الآخر
 - ۴) اعتقاد به یگانگی خدا - انی لا اری الموت الا سعادةً
- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۳۶- برخی نمی‌توانند خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی پس از آن نجات دهند از همین رو پایه و اساس این اندیشه است.

- ۱) اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می‌دهد و دمی آسوده نمی‌گذارد- میل به جاودانگی
- ۲) اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می‌دهد و دمی آسوده نمی‌گذارد- غفلت از یاد مرگ
- ۳) آنان فکر می‌کنند که با غفلت از مرگ می‌توانند بر اضطراب ناشی از آن غلبه کنند- میل به جاودانگی
- ۴) آنان فکر می‌کنند که با غفلت از مرگ می‌توانند بر اضطراب ناشی از آن غلبه کنند- غفلت از یاد مرگ

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. برخی از افرادی که معتقدند مرگ پایان زندگی است، نمی‌توانند خود را از اندیشه‌ی مرگ و نابودی پس از آن نجات دهند، از همین رو اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می‌دهد. پایه و اساس این اندیشه وجود میل به جاودانگی در آنهاست.

۳۷- وجود کدام مورد در انسان است که باعث می‌شود گروه دوم که دارای نگرش مادی به مرگ هستند به یأس و ناامیدی دچار شده، شادابی و نشاط زندگی را از دست بدهند و به انواع بیماری‌های روحی دچار شوند؟

- ۱) میل به جاودانگی
 - ۲) میل به کمالات بی‌نهایت
 - ۳) میل به انجام گناه
 - ۴) میل به آرامش و امنیت
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. درس پنجم

۳۸- با توجه به این کلام سالار شهیدان، حضرت امام حسین علیه‌السلام که می‌فرماید: «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم» مفهوم می‌گردد که است.

- ۱) عامل سعادت یافتن مرگ، زندگی همراه با ننگ و ذلت
- ۲) عامل همراه با ننگ و ذلت یابی زندگی، شوق به شهادت
- ۳) شوق به سعادت و لقاء خداوند، عامل ننگ و ذلت یابی زندگی
- ۴) زندگی توأم با ننگ و ذلت، برخاسته از بی‌شوقی شهادت در راه خدا

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا از کلام سالار شهیدان حضرت امام حسین علیه‌السلام دریافت می‌شود که زندگی توأم با ننگ و ذلت، برخاسته از بی‌شوقی شهادت در راه خداست و امام حسین (ع) شهادت در راه خدا را بر زندگی همراه با ذلت و خواری ترجیح می‌دهد.

۳۹- کدام مورد بیانگر پیامدهای انکار معاد برای انسان در زندگی دنیاست؟

- ۱) آماده شدن برای زندگی دیگر و توجه بیش‌تر به حیات اخروی پس از مرگ
- ۲) بیرون آمدن از بن‌بست در زندگی دنیایی و باز شدن پنجره‌های روشنائی
- ۳) کناره‌گیری از دیگران و بی‌ارزش شدن این زندگی چند روزه‌ی دنیا
- ۴) لذت بردن از کار و زندگی و تلاش بسیار به همراه انرژی فوق‌العاده

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. از پیامدهای انکار معاد این است که همین زندگی چند روزه نیز برایش بی‌ارزش می‌شود و در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار شده و از دیگران کناره می‌گیرد.

۴۰- از دقت در پیام کدام آیه به بازتاب ایمان به خداوند و روز جزاء پی می‌بریم؟

- ۱) رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ
- ۲) وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعِيهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا
- ۳) مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
- ۴) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَآتَوْنَاهُمْ ذَرِّيَّتَهُمْ بِإِيمَانٍ الْحَقَنَاهُمْ ذَرِّيَّتَهُمْ وَمَا إِلْتَنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خداوند در آیه‌ی «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا...» می‌فرماید (هر کس که به خداوند و روز باز پسین ایمان آورده و عمل صالح کرده باشد، نه بیمی بر آن هاست و نه اندوهگین می‌شوند).

۴۱- از دیدگاه پیامبر اعظم (ص)، با هوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟

- ۱) مرگ را جز سعادت و زندگی با ستمگران را جز ننگ و خواری ابدی نمی‌دانند.
- ۲) می‌دانند که برای بقا آفریده شده‌اند و هرگز به دنبال نابودی و فنا نیستند.
- ۳) فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- ۴) در حال گریز از مرگ هستند و در همان حال روز به روز به آن نزدیک‌تر می‌شوند.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند: باهوش‌ترین مؤمنان، آنند که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

۴۲- «الهیون» که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند بلکه آن را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد، از خداوند

عمر طولانی طلب می‌کنند تا به کدامین هدف برسند؟

- ۱) کفهی متعادل دنیا و آخرت را در هم‌سنگ جلوه دادن آن دو به منصفی ظهور برسانند.
- ۲) به دنیاپرستان بفهمانند که اعتقاد به عالم پس از مرگ، منافات با دل سپردن به دنیا ندارد.
- ۳) با تلاش بیش‌تر در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.
- ۴) راه نیک‌بختی را برای آیندگان، هموار کنند و اثبات کنند که عبادت به جز خدمت خلق نیست.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خداپرستان از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.

۴۳- اگر بخواهیم: «چهره‌ی ملکوتی و نه میلیکی دنیا را در آینه‌ی وحی الهی مشاهده کنیم»، پیام کدام آیه ترسیم‌کننده‌ی این مقصود ما است؟

- ۱) و من ارادَ الآخرةَ و سعى لها سعيها و هو مؤمن فأولئك كانَ سعيهم مشكوراً
 - ۲) و ما هذه الحياةُ الدنيا الا لهو و لعب و إن الدار الآخرةَ لهى الحيوانُ لو كانوا يعلمون
 - ۳) اولئك الذينَ كفروا بآياتِ ربهم و لقائه فَحَبَطَتِ اعمالهم فلا تُقيم لهم يومَ القيامةِ وزناً
 - ۴) قل من حرمَ زينةَ الله التي اخرجَ لعبادهِ و الطيباتِ مِنَ الرزقِ قل هيَ للذينَ آمنوا فى الحياةِ الدنيا
- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مقصود از چهره‌ی ملکوتی دنیا، چهره‌ی واقعی و حقیقی آن است. قرآن کریم در آیه‌ی: «و ما هذه الحياةُ الدنيا الا لهو و لعب»، چهره‌ی واقعی دنیا را مشخص نموده و فرموده که دنیا، چیزی جز سرگرمی و بازی نیست.

۴۴- گزینش شهادت توسط امام حسین (ع)، آن‌گاه که در دوراهی ذلت و شهادت قرار گرفت به پیامد دیدگاه الهیون اشاره دارد که از دیگر نتایج این پیامد است.

- ۱) اولین - با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشیدن و بیرون آمدن زندگی از بن‌بست
 - ۲) اولین - نهراسیدن از مرگ و ایجاد شور و نشاط و انگیزه‌ی فعالیت و کار در زندگی
 - ۳) دومین - ایجاد شور و نشاط و انگیزه‌ی فعالیت و کار در زندگی و آسان‌تر شدن فداکاری در راه خدا
 - ۴) دومین - طلب عمر طولانی خداپرستان از خداوند و آسان‌تر شدن فداکاری در راه خدا
- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینش شهادت توسط امام حسین (ع) آن‌گاه که در دوراهی ذلت و شهادت قرار گرفت بیانگر دومین پیامد دیدگاه پیامبران الهی (الهیون) در مورد مرگ است و از دیگر نتایج این پیامد می‌توان به نهراسیدن از مرگ، طلب عمر طولانی خداپرستان از خداوند و آسان‌تر شدن فداکاری در راه خدا اشاره کرد.

۴۵- با توجه به سخن پیامبر (ص)، و بنابر به پاسخ ایشان به پرسش «باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟»، در زمره‌ی این افراد قرار گرفتن مشروط به است.

- ۱) مرگ نوعی انتقال است - یاد کردن فراوان از مرگ و آمادگی بهتر برای آن
 - ۲) مرگ نوعی انتقال است - نگریختن از مرگ بلکه با آن ملاقات کردن
 - ۳) فرار از مرگ نوعی نزدیک شدن به آن است - یاد کردن فراوان از مرگ و آمادگی بهتر برای آن
 - ۴) فرار از مرگ نوعی نزدیک شدن به آن است - نگریختن از مرگ بلکه با آن ملاقات کردن
- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. پیامبر (ص) فرمود: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.» همچنین از ایشان پرسیدند: «باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟» فرمود: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»

- ۴۶- در دیدگاه مرگ است و گروهی که مسیر تغافل از مرگ را پیش می‌گیرند،
- ۱) اعتقاد به معاد - انتقال - خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.
 - ۲) پیامبران الهی - انهدام - برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راه‌هایی قدم می‌گذارند که روز به روز بر یأس آن‌ها می‌افزاید.
 - ۳) منکران معاد - انهدام - خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.
 - ۴) اعتقاد به معاد - انتقال - برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راه‌هایی قدم می‌گذارند که روز به روز بر یأس آن‌ها می‌افزاید.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مرگ در دیدگاه منکران معاد، انهدام و نیستی و در دیدگاه پیامبران الهی، انتقال به جهانی دیگر است. هم‌چنین با توجه به پیامدهای دیدگاه منکران معاد، گروهی که می‌کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند، خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.

- ۴۷- همواری مسیر آزادی انسان‌ها در پرتو عینیت می‌یابد و آن‌گاه که انسان بداند آخرت او زیباتر خواهد شد،

- ۱) شهادت - با همت خستگی‌ناپذیر در عبادت خدا کوشیدن - اولین پیامد نگرش الهی به مرگ
 - ۲) جهاد و مبارزه - با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشیدن - دومین پیامد نگرش الهی به مرگ
 - ۳) شهادت - با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشیدن - اولین پیامد نگرش الهی به مرگ
 - ۴) جهاد و مبارزه - با همت خستگی‌ناپذیر در عبادت خدا کوشیدن - دومین پیامد نگرش الهی به مرگ
- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. راه آزادی انسان‌ها با شهادت هموار می‌شود و اولین پیامد نگرش الهی به مرگ، این است که چنین انسانی با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا می‌کوشد و می‌داند که هرچه بیش‌تر به دیگران خدمت کند، آخرت او زیباتر خواهد شد.